

prima instanță: A. Donos
instanța de apel: E. Ababei, N.Chircu, A. Garbuz

dosarul nr. 3ra- 397/17

ÎNCHEIERE

12 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Sveatoslav Moldovan, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe municipiul Bălți,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu răspundere limitată „Șangrila Grup” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe municipiul Bălți cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 08 noiembrie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe municipiul Bălți, casată integral hotărârea Judecătoriei Bălți din 16 martie 2016 și pronunțată o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La data de 04 iunie 2014, SRL „Șangrila Grup” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe municipiul Bălți cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 20 martie 2014, de către inspectorii fiscali ai Inspectoratului Fiscal de Stat pe municipiul Bălți a fost efectuat un control operativ, în urma căruia de a fost întocmit actul de control nr. 1-665678 din 20 martie 2014, unde în rubrica concluzii a fost indicat că, la verificarea mijloacelor bănești prin casieria MCC a fost stabilită în numerar suma de 4800 lei, iar conform raportului de control suma încasată constituie 1920 lei, excedentul mijloacelor bănești constituind suma de 2880 lei, contabilul-șef și vânzătoare-casier au refuzat să dea explicații privitor la excedent de mijloace bănești, să semneze actul de control și să primească un exemplar de pe act.

Menționează că, la data de 31 martie 2014 a înaintat dezacord asupra deciziei organului fiscal, iar la data de 17 aprilie 2014, prin intermediul Oficiului poștal a recepționat decizia Inspectoratului Fiscal de Stat pe municipiul Bălți nr.604 din 15 aprilie 2014, asupra cazului de încălcare potrivit căreia i-a fost aplicată amendă în sumă de 7000 lei pentru încălcarea art. 254 alin.(4) Cod fiscal, și anume pentru neasigurarea bilanțului numerarului în mașina de casă și control și amenda în sumă de 10 000 lei, pentru încălcarea prevederilor art.253 alin.(1) Cod fiscal, împiedicarea controlului fiscal prin neprezentarea de explicații, informații necesare organului fiscal

asupra problemelor care apar în timpul controlului, prin refuz de a asista la finisarea controlului, refuz de a primi și semna un exemplar de act.

Susține că, la data de 23 aprilie 2014, a expediat în adresa pârâtului o cerere prealabilă, exprimându-și dezacordul cu decizia nr.604 din 15 aprilie 2014, urmare la data de 19 mai 2014, în temeiul dispozițiilor nr. nr. 122014051924, 122014051925 și 122014051926 privind suspendarea operațiunilor la conturile bancare ale SRL „Șangrila Grup” toate conturile bancare au fost blocate și încasată forțat suma amenzii de 17 000 lei, la data de 20 mai 2014, cererea prealabilă a fost respinsă ca nefondată.

Consideră decizia Inspectoratului Fiscal de Stat pe municipiul Bălți nr.604 din 15 aprilie 2014 a fost emisă cu încălcarea procedurii de examinare, examinând cauza în lipsa contribuabilului, îngrădindu-i dreptul de a dispune de exercitarea drepturilor sale în condițiile Codului fiscal, nefiind respectat principiul contradictorialității.

Afirmă că, la stabilirea încălcării privind neasigurarea bilanțului numerarului în mașini de casă și control, nu s-a luat în considerație că depistarea sumei de excedent a mijloacelor bănești în casierie nu este confirmată prin careva documente, controlul a fost efectuat cu încălcarea prevederilor legale.

Invocă că, pârâtul a efectuat controlul în lipsa administratorului contribuabilului, iar angajații întreprinderii care au participat la momentul efectuării controlului nu aveau dreptul de a semna careva acte.

Solicită anularea deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat pe municipiul Bălți nr.604 din 15 aprilie 2014, obligarea Inspectoratului Fiscal de Stat pe municipiul Bălți să restituie suma de 17 000 lei încasată în temeiul deciziei nr.604 și dispozițiilor nr. nr. 122014051924, 122014051925 și 122014051926.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți din 16 martie 2016 a fost respinsă acțiunea ca neântemeiată.

Prima instanță și-a argumentat concluzia prin faptul că, decizia Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Bălți nr.604 din 15 aprilie 2014 este legală și proporțională încălcării fiscale comise de către SRL „Șangrila Grup”.

Prima instanță, respingând pretențiile reclamantei a concluzionat că, contribuabilul este obligat să țină evidența contabilă conform formelor și modului stabilit de legislație, să întocmească și să prezinte organului fiscal și serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale, dările de seamă fiscale și prevăzute de legislație, să asigure integritatea documentelor de evidență contabilă în conformitate cu cerințele legislației, să efectueze încasările bănești în numerar prin intermediul dispozitivelor și sistemelor pentru înregistrarea operațiunilor cu numerar, respectând reglementările aprobate de Guvern, inclusiv lista genurilor de activitate al căror specific permite efectuarea încasărilor bănești în numerar fără aplicarea mașinilor de casă de control.

Totodată, prima instanță a stabilit că, reclamanta nu a demonstrat proveniența excedentului de mijloace bănești în sumă de 2880 lei, purtând răspundere pecuniară pentru nerespectarea Regulamentului cu privire la aplicarea mașinilor de casă și control pentru efectuarea decontărilor în numerar și respectiv urmează a fi amendate în corespundere cu art. 254 alin.(4) Cod fiscal.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 08 noiembrie 2016 a fost admis apelul declarat de către SRL „Șangrila Grup”, casată integral hotărârea primei instanțe și pronunțată o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii. A fost anulată decizia Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Bălți nr.604 din 15 aprilie 2014, în partea aplicării amenzii în mărime de 10 000 lei în baza art. 253 alin.(1) Cod fiscal. În rest, acțiunea a fost respinsă.

Instanța de apel a considerat întemeiată concluzia instanței de fond privind netemeinicia pretențiilor SRL „Șangrila Grup” privind anularea deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Bălți nr.604 din 15 aprilie 2014, în partea ce ține de încălcarea legislației fiscale în conformitate cu art.254 alin.(4) Cod fiscal și aplicarea amenzii în sumă de 7000 lei, pentru neasigurarea bilanțului numerarului în mașina de casă și control care constă în formarea excedentului de numerar nejustificat documentar.

Totodată, instanța de apel a stabilit că, prima instanță neîntemeiat a respins și pretenția reclamantei cu privire la aplicarea amenzii în temeiul art.253 alin.(1) Cod fiscal în sumă de 10 000 lei, deoarece din inacțiunile prevăzute de acest articol, doar una cade sub incidența acestuia, și anume neprezentarea de explicații, informații necesare organului fiscal asupra problemelor care apar în timpul controlului, or, probe care ar confirma aceste inacțiuni de către agentul economic nu au fost prezentate. Mai mult ca atât, Galina Casapciuc conform ordinului nr.09014 din 09 ianuarie 2014, nu este persoană cu funcție de răspundere și în competența acesteia nu intră semnarea actului de control și darea de explicații, iar contabilul-șef nu a fost prezent în timpul petrecerii controlului.

La data de 08 februarie 2017, Inspectoratul Fiscal de Stat a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel în partea anulării amenții în sumă de 10 000 lei și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat că, instanța de apel la examinarea cauzei nu a elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei și nu a dat o apreciere obiectivă probelor administrate pe dosar.

Menționează că, instanța de apel eronat a ajuns la concluzia anulării deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat pe municipiul Bălți în partea aplicării amenzii de 10 000 lei în baza art. 253 alin.(1) Cod fiscal, or la data efectuării controlului persoanele responsabile au ignorat în mod vădit prevederile art.253 alin. (1) Cod fiscal.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Bălți a fost depus în termen, or, din materialele cauzei rezultă că, instanța de apel a expediat copia deciziei contestate în adresa recurentului la data de 14 decembrie 2017 (f. d. 119), și recepționată de către ultimul la data de 21 decembrie 2016 (f.d.121).

Prin referința depusă la data de 11 aprilie 2017, SRL „Șangrila Grup” a solicitat respingerea recursului ca inadmisibil și menținerea deciziei instanței de apel ca fiind legală și întemeiată.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe municipiul Bălți nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs sunt similare argumentelor invocate atât în prima instanță, cât și în instanța de apel și sunt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept, cărora instanța de apel le-a dat o apreciere corectă, având la bază cumulusul de dovezi administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, apreciate conform art.130 CPC.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe municipiul Bălți, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul Inspectoratului Fiscal de Stat pe municipiul Chișinău ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul Inspectoratului Fiscal de Stat pe municipiul Bălți se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic